

MAARIV AND KABBALAT SHABBAT

(1) בראשית פרק כח

(י) וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שֶׁבַע וַיֵּלֶךְ חֲרָנָה : (יא) וַיִּפְגַּע בְּמַקְוֹם וַיִּלֶּךְ שָׁם כִּי בָּא הַשָּׁמֶשׁ וַיִּקַּח מֵאֲבְנֵי הַמַּקְוֹם וַיִּשָּׂם מְרֹאשֹׁתָיו וַיִּשְׁכַּב בְּמַקְוֹם הַהוּא :

(2) תלמוד בבלי מסכת ברכות דף כו עמוד ב

יעקב תקן תפלת ערבית - שנאמר +בראשית כ"ח+ ויפגע במקום וילך שם, ואין פגיעה אלא תפלה, שנאמר +ירמיהו ז'+ ואתה אל תתפלל בעד העם הזה ואל תשא בעדם רנה ותפלה ואל תפגע - בי.

(3) רמב"ם הלכות תפילה ונשיאת כפים פרק א הלכה ו

וכן התקינו שיהא אדם מתפלל תפלה אחת בלילה שהרי איברי תמיד של בין הערבים מתעכלין והולכין כל הלילה שנאמר היא העולה וגוי' כענין שנאמר ערב ובקר וצהרים אשיחה ואהמה וישמע קולי, ואין תפלת ערבית חובה כתפלת שחרית ומנחה, ואף ע"פ כן נהגו כל ישראל בכל מקומות מושבותיהם להתפלל ערבית וקבלוה עליהם כתפלת חובה.

(4) תלמוד בבלי מסכת שבת דף קיט עמוד א

רבי חנינא מיעטף וקאי אפניא דמעלי שבתא, אמר: בואו ונצא לקראת שבת המלכה. רבי ינאי לביש מאניה מעלי שבת, ואמר: בואי כלה בואי כלה.

Location of Chazan

Is the prayer "Kabbalat Shabbat" the same as Kabbalat Shabbat?

(5) שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן רסג

ויש חולקים על בעל הי"ג ואומרים שאין קבלת שבת תלוי בהדלקת הנר אלא בתפלת ערבית, שכיון שאמר החזן: ברכו, הכל פורשין ממלאכתם. ולדידן, כיון שהתחילו מזמור שיר ליום השבת הוי כברכו לדידהו. הגה: (מב) יח והמנהג שאותה אשה יט המדלקת (מג) מקבלת שבת בהדלקה, אם לא (מד) כ שהתנה תחלה, ואפילו תנאי בלב סגי (מרדכי); אבל שאר בני הבית מותרין במלאכה עד ברכו.

(6) משנה ברורה סימן רסא

אבל במקומותינו המנהג כהיום מיד שאומרים מזמור שיר מקבלין הצבור שבת עליהו ואסור בכל המלאכות אפילו עדיין היום גדול [פמ"ג ודה"ת] וכתב בספר דרך חכמה דה"ה במקומות שנוהגין לומר לכה דודי ומסיימין בואי כלה הוי קבלת שבת ממש ועיין בתו"ש:

(7) טור אורח חיים הלכות שבת סימן רסז

ונוהגין בספרד לומר והוא רחום כבשאר הימים ובאשכנז אין נוהגים לאומרה ולפי הטעם שכתבתי למעלה שאומרים אותו בשביל המלקות ראוי שלא לאומרו בשבת

(8) שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן רסז סעיף ג

בברכת השכיבנו (ז) <א> אינו חותם בה שומר עמו ישראל, אלא ג כיון שהגיע לובצל כנפיד תסתירונו (ח) אומר: [ב] ופרוס סכת שלום עלינו ועל ירושלים עירך, בא"י (ט) הפרוס סכת שלום עלינו ועל כל עמו ישראל ועל ירושלים.

(9) משנה ברורה סימן רסז ס"ק ט

(ט) הפרוס סוכת וכו' - ואם שכח ואמר שומר עמו ישראל תחת הפרוס סוכת שלום אם נזכר תכ"ד יאמר מיד אחר תיבת לעד הפרוס וכו' ואם שהה כדי דבור [הוא כדי שיאמר שלום עליך רבי ומורי] מעת שסיים תיבת לעד א"צ לאמרו ולא יחזור עוד הפעם. המנהג לומר אחר סיום הברכה ושמרו בני ישראל וגו' ובמועדים וידבר משה וגו' בר"ה תקעו וביוה"כ כי ביום הזה וגו' [פמ"ג]:

(10) משנה ברורה סימן רסח ס"ק א

(א) אומר ויכלו - דאמר רב המנונא כל המתפלל ואומר ויכלו כאלו נעשה שותף להקב"ה במעשה בראשית אל תקרי ויכלו אלא ויכלו פירוש הקדוש ברוך הוא והוא. ומ"מ בדיעבד אם לא אמרו אין מחזירין אותו וכ"ש לדידן דאומרים בקידוש ויכלו [פמ"ג]. בנוסח אתה קדשת צריך להפסיק מעט בין לשמך ותכלית כדי שלא יהיה כחוזר למעלה ח"ו וכן בויכלו יפסיק בין אלהים ובין את [א"ר]. המנהג לומר בליל שבת וינוחו בה וביום וינוחו בו ובמנחה וינוחו בס [שכנה"ג ע"ש הטעם]:

(11) שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן רסח סעיף ב

* אם טעה והתחיל תפלת החול, (ב) א <ב> גומר אותה ברכה שנזכר בה שטעה ומתחיל (ג) של שבת, ל"ש נזכר בברכת אתה חונן ל"ש נזכר בברכה אחת משאר הברכות, בין בערבית בין בשחרית, מוסף ומנחה. (ד) <ג> וי"א דבמוסף (ה) פוסק אפילו ב באמצע ברכה.

(12) משנה ברורה סימן רסח ס"ק ב

(ב) גומר וכו' - הטעם הוא דבדין הוא דבעי לצלווי י"ח ברכות בשבת כמו בחול ולהזכיר קדושת היום בעבודה כמו בר"ח וחוש"מ ורק משום כבוד שבת לא אטרחוהו רבנן ותקנו ברכה אחת אמצעית לשבת ולכן בדיעבד שהתחיל הברכה גומרה שהיא ראויה לו מן הדין ואח"כ מתחיל הברכה המיוחדת לשבת:

(13) שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן רסח סעיף ח

ואומר ש"צ <ו> ברכה (כ) אחת מעין שבע, ואין היחיד אומר אותה. הגה: מיהו אם היחיד רוצה להחמיר על עצמו יכול לאומרה בלא פתיחה (כא) יא ובלא חתימה, וכן נוהגין הצבור לאמרה עם ש"צ (כב) בלא פתיחה וחתימה (אבודרהם וכל בו).

(14) משנה ברורה סימן רסח ס"ק כב

(כב) בלא פתיחה וחתימה - כי עיקר התקנה היה שהש"ץ יברך אותה ע"כ נראה פשוט שמה שנוהגין באיזה מקומות שהש"ץ אומר בקול רם רק עד קונה שמים וארץ ואח"כ אומר בלחש לא יפה הן עושין אלא אחר שסיימו הקהל יתחיל הוא מגן אבות בקול רם:

(15) שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן רסח סעיף י

א"א ברכה מעין שבע (כד) יג <ח> בבית חתנים ואבלים, (כה) יד דליכא טעמא דמאחרין לבא שיהיו ניזוקין.

(16) משנה ברורה סימן רסח ס"ק כה

(כה) דליכא טעמא - ובמקום שנוהגין לאמרה אין למחות בידם כ"כ המ"א בשם הרדב"ז אבל הפמ"ג מפקפק בזה דהוי ספק ברכה לבטלה: